

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 11 Μαΐου 2023

Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας – Μάιος 2023

- Η διατήρηση των πληθωριστικών πιέσεων και των γεωπολιτικών εντάσεων, ο κίνδυνος απότομης ανατιμολόγησης των περιουσιακών στοιχείων στις διεθνείς αγορές χρήματος και κεφαλαίων, αλλά και οι πρόσφατες αναταράξεις στα τραπεζικά συστήματα των ΗΠΑ και της Ελβετίας έχουν αυξήσει σημαντικά τους κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.
- Ο ελληνικός τραπεζικός τομέας είναι σήμερα σε σαφώς καλύτερη θέση σε σχέση με το παρελθόν για να απορροφήσει τους κλυδωνισμούς από τις διεθνείς αγορές.
- Η υλοποίηση της στρατηγικής των τραπεζών για την οριστική απαλλαγή τους από το υφιστάμενο απόθεμα μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) διαμόρφωσε το δείκτη ΜΕΔ σε μονοψήφιο ποσοστό για τις τέσσερις σημαντικές τράπεζες.
- Η κεφαλαιακή επάρκεια του τραπεζικού τομέα βελτιώθηκε περαιτέρω και διαμορφώθηκε σε ικανοποιητικό επίπεδο, άνω του ελάχιστου εποπτικού ορίου, ενισχυόμενη από την επίτευξη κερδοφορίας μετά από δύο ζημιογόνες χρήσεις.
- Η ρευστότητα του τραπεζικού τομέα βελτιώθηκε χάρη στην αύξηση των καταθέσεων και παρά την εθελοντική αποπληρωμή μέρους της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Αναρτήθηκε σήμερα στον ιστοχώρο της Τράπεζας της Ελλάδος η Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, η οποία δημοσιεύεται δύο φορές το χρόνο από τη Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Η Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας αξιολογεί τις εξελίξεις, εντοπίζει τους κύριους παράγοντες των συστημικών κινδύνων του ελληνικού τραπεζικού τομέα και των λοιπών κλάδων του χρηματοπιστωτικού συστήματος και αναλύει τη λειτουργία των υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών (συστήματα πληρωμών, κάρτες πληρωμών, κεντρικά αποθετήρια τίτλων και κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι).

Η παρούσα Έκθεση επικεντρώνεται στις εξελίξεις που έλαβαν χώρα στον τραπεζικό τομέα κατά το 2022. Παρουσιάζονται επίσης πέντε Ειδικά Θέματα, που εξετάζουν:

- α) την αγορά επαγγελματικών ακινήτων και τη σημασία της για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα,
- β) την εξέλιξη της διάρθρωσης του ελληνικού τραπεζικού κλάδου, καταγράφοντας τις κυριότερες μεταβολές που συντελέστηκαν τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια,
- γ) μία ειδική κατηγορία μέτρων μακροπροληπτικής πολιτικής που αφορούν τη δανειακή επιβάρυνση και εφαρμόζονται σε επίπεδο δανειολήπτη,
- δ) τις πρόσφατες αναταράξεις στα τραπεζικά συστήματα των ΗΠΑ και της Ελβετίας που οδήγησαν στη χρεοκοπία τριών αμερικανικών τραπεζών και στην αναγκαστική εξαγορά της δεύτερης μεγαλύτερης τράπεζας της Ελβετίας και
- ε) την αναταραχή στις αγορές ενέργειας κατά το 2022, που οδήγησε στην υιοθέτηση από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς ενός μηχανισμού διόρθωσης της αγοράς για τον περιορισμό των υπερβολικών τιμών του φυσικού αερίου.

Η εν δυνάμει ενίσχυση των γεωπολιτικών κινδύνων, η διατήρηση του πληθωρισμού σε υψηλό επίπεδο, οι σταδιακά διαμορφούμενες αδυναμίες στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα στην αγορά των επαγγελματικών ακινήτων, αλλά και ο κίνδυνος εμφάνισης εξωγενών αναταράξεων στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου, συνθέτουν και καταδεικνύουν με τον πιο εμφατικό τρόπο το ευμετάβλητο διεθνές χρηματοπιστωτικό περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό, ο ελληνικός τραπεζικός τομέας καλείται να προσαρμοστεί άμεσα, αντιμετωπίζοντας προκλήσεις όπως η περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και της κεφαλαιακής επάρκειας και η επίτευξη διατηρήσιμης κερδοφορίας.

Το ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων στο σύνολο των δανείων (Δεκέμβριος 2022: 8,7%) μειώθηκε, αλλά παραμένει σημαντικά υψηλότερο του αντίστοιχου ευρωπαϊκού μέσου όρου. Συνεπώς, οι ενέργειες των τραπεζών θα πρέπει να συνεχιστούν προκειμένου να επιτευχθεί περαιτέρω σύγκλιση. Επιπρόσθετα, ο πληθωρισμός και η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας ενδέχεται να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων και των νοικοκυριών και να συμβάλουν στη δημιουργία νέων ΜΕΔ.

Η επιστροφή των τραπεζών στην κερδοφορία το 2022 αποτελεί θετική εξέλιξη, ενώ και το 2023 αναμένεται περαιτέρω ενίσχυση των οργανικών εσόδων. Βραχυπρόθεσμα, η αύξηση των

βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ ενισχύει τα καθαρά έσοδα των τραπεζών από τόκους, καθώς ένα πολύ μεγάλο μέρος των δανείων έχει συναφθεί με κυμαινόμενο επιτόκιο. Εντούτοις, μεσοπρόθεσμα η επίδραση αυτή ενδέχεται να μετριαστεί από την αύξηση του κόστους χρηματοδότησης των τραπεζών, λόγω αφενός της σταδιακής αύξησης των επιτοκίων καταθέσεων και αφετέρου του αυξημένου κόστους έκδοσης ομολόγων για την άντληση ρευστότητας και την κάλυψη εποπτικών απαιτήσεων.

Η κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζικών ομίλων ενισχύθηκε σημαντικά το 2022, κυρίως λόγω της αύξησης των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων των τραπεζών μέσω της εσωτερικής δημιουργίας κεφαλαίου και δευτερευόντως λόγω της έκδοσης πρόσθετων μέσων κεφαλαίου. Συγκεκριμένα, ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 ratio – CET1 ratio) σε ενοποιημένη βάση αυξήθηκε σε 14,5% το Δεκέμβριο του 2022, από 13,6% το Δεκέμβριο του 2021, και ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio – TCR) σε 17,5%, από 16,2% αντιστοίχως.

Οι πρόσφατες αναταράξεις στα τραπεζικά συστήματα των ΗΠΑ και της Ελβετίας καθιστούν αναγκαία την εγρήγορση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και έφεραν στο προσκήνιο, με emphaticό τρόπο, την ανάγκη ολοκλήρωσης της τραπεζικής ένωσης. Η πρόσφατη πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση του πλαισίου διαχείρισης κρίσεων είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση και θα πρέπει – μεταξύ άλλων – να πλαισιωθεί από τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος ασφάλισης καταθέσεων (European Deposit Insurance Scheme – EDIS). Ταυτόχρονα, αναδεικνύεται η σημασία της προσήλωσης στην άσκηση συνετών οικονομικών πολιτικών για τη θωράκιση της ελληνικής οικονομίας και την επίτευξη του στόχου της επενδυτικής βαθμίδας για το αξιόχρεο του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς οι θετικές επιδράσεις θα εμπεδώσουν περαιτέρω το κλίμα εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία και θα ενισχύσουν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Σχετικός σύνδεσμος:

[Έκθεση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Μάιος 2023](#)